

1567 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Ernst Christiaan Brecht en 20 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De Duitse verzoeker, voorgedragen in artikel 1, onder 1°, genaamd Ernst Christiaan Brecht, is in 1909 te Rotterdam geboren. Slechts anderhalf jaar (van Maart 1915 tot October 1916) heeft hij in Duitsland gewoond. Overigens woonde hij in Nederland, waar hij met een Nederlandse vrouw is gehuwd. Als kapper verdient hij het brood. In de zomer van het jaar 1942 werd hij in Duitse militaire dienst geroepen. Hij wist zich twee maanden ziek te houden, maar kon zich in October van hetzelfde jaar na herhaalde dreigementen van Duitse zijde niet langer aan de dienst onttrekken. Tot Mei 1943 was hij als Rode-Kruissoldaat in actieve dienst. Verzoeker gaf van zijn Nederlandse gezindheid blijk, doordat hij in de bezettingstijd gelegenheid gaf om naar de Engelse zender te luisteren, terwijl hij voorts een gezin, dat moest onderduiken, onderdak heeft verleend. Een wetsontwerp, houdende o.a. zijn naturalisatie, was in 1940 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangig.

In artikel 1, onder 2°, wordt voorgedragen Hans Behrendt, geboren te Berlijn-Schöneberg (Duitsland) uit Duitse ouders. In 1937 vestigde hij zich te Amsterdam, komende van Berlijn; sedertdien heeft hij in Nederland gewoond. Hij heeft hier te lande Nederlands onderwijs genoten en is thans werkzaam in een confectiezaak. In zijn onderhoud kan hij voorzien. Verzoeker is zich Nederlander gaan gevoelen en heeft tijdens de bezettingsjaren actief aan het verzet deelgenomen. In 1939 is hij uit het Duitse Staatsverband ontslagen, zodat hij thans zonder nationaliteit is.

De staatloze verzoeker, Moritz Leo Bodlaender, genoemd in artikel 1, onder 3°, is te Breslau (Duitsland) geboren uit Duitse ouders. Sedert 1935 woont hij onafgebroken hier te lande. Uit zijn huwelijk met een eveneens Duitse vrouw zijn twee kinderen geboren, die een Nederlandse opvoeding genieten. Als directeur van een uitgeverij voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin. Verzoeker, die zich Nederlander gevoelt, heeft zich tijdens de oorlogsjaren als zodanig gedragen. Door het Ministerie van Economische Zaken is verzoekt de naturalisatie bij voorrang te doen plaats vinden.

De in artikel 1, onder 4°, genoemde verzoekster, Johanna Margaretha Cornelia Ebbing-Wubben, weduwe van Johann Georg Friedrich Schenk, is te Roden geboren uit Nederlandse ouders en bezat oorspronkelijk de Nederlandse nationaliteit. Door haar huwelijk verloor zij deze hoedanigheid en verkreeg zij de Duitse nationaliteit. Met wijlen haar echtgenoot woonde zij ongeveer anderhalf jaar in Duitsland, daarna in het Groot-Hertogdom Luxemburg, waar haar man hofpredikant was. Na diens overlijden vestigde zij zich in 1912 voorgoed in Nederland. Zij wil thans haar oorspronkelijke Nederlandse nationaliteit herkrigen.

De Belgische verzoeker, Julius Joannes Franciscus Franck, genoemd in artikel 1, onder 5°, is te Borgerhout (België) geboren uit Belgische ouders. In 1914 kwam hij als oorlogspiegekind van België naar Nederland; sindsdien woont hij hier te lande. Hij genoot Nederlands middelbaar en hoger onderwijs en is thans predikant. Uit zijn huwelijk met een van oorsprong Nederlandse vrouw zijn twee kinderen geboren. Tijdens de oorlogsjaren heeft hij een actieve rol gespeeld in de verzetsbeweging, waarvoor hij tweemaal door de S.D. werd gearresteerd.

De in artikel 1, onder 6°, voorgedragen Belgische verzoeker, Jacobus Johannes Geerts, is te Chaam geboren uit een Belgische vader en een van oorsprong Nederlandse moeder. Hij genoot zijn opvoeding en opleiding in Nederland, heeft nimmer in het buitenland gewoond en gevoelt zich Nederlander. Uit zijn huwelijk met

een van origine Nederlandse vrouw zijn zes kinderen geboren. Hij beheert een landbouwbedrijf, dat hem voldoende inkomsten oplevert. Gedurende de bezettingsjaren heeft hij zich gedragen zoals van een toekomstig Nederlander mocht worden verwacht.

Lea Goldberg, weduwe van Szaja Reiner, genoemd in artikel 1, onder 7°, is te Podgorze (Polen) geboren en bezat oorspronkelijk de Poolse nationaliteit, welke zij ten gevolge van haar huwelijk met een Oostenrijker heeft verloren. Zij is sedert 1928 in Nederland woonachtig. Haar twee kinderen, die hier te lande zijn geboren, genieten een Nederlandse opvoeding. Wijlen haar echtgenoot, die vóór de oorlog reeds naturalisatie had aangevraagd, is in 1945 bij een inval door de S.D. doodgeslagen. Daarbij werden ook verzoekster en haar zoon ernstig mishandeld. Requestrante, die zich in Nederland thuis gevoelt, kan geacht worden te zijn ingeburgerd. Met haar zwager drijft zij een pantoffelfabriek, welke haar genoegzame middelen van bestaan oplevert.

Nikolaus Grosz, voorgedragen in artikel 1, onder 8°, is te Mainz (Duitsland) geboren en bezat oorspronkelijk de Hongaarse nationaliteit, welke hij in 1941 heeft verloren. Zijn opvoeding en opleiding genoot hij in het buitenland. Sedert 1929 woont hij in Nederland. Als musicus kan hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien. Verzoeker gevoelt zich Nederlander en heeft zich tijdens de bezettingsjaren als zodanig gedragen.

De in artikel 1, onder 9°, voorgedragen staatloze verzoeker, Pinchas Karafiol, is te Warschau (Polen) geboren uit Poolse ouders. In 1933 vestigde hij zich in Nederland; sedertdien heeft hij hier te lande gewoond. Tijdens de bezettingsjaren was hij ondergedoken, ten einde zich aan deportatie te onttrekken, doch steunde financieel en daadwerkelijk, zoveel als in zijn vermogen was, het verzet. Hij gevoelt zich Nederlander. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw, uit welk huwelijk hier te lande een kind is geboren. Als afdelingschef in een koffer- en lederwarenfabriek voorziet hij op genoegzame wijze in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De verzoekster, Catharina Louise Agatha Peters, voorgedragen in artikel 1, onder 10°, is te Rotterdam geboren uit een Duitse vader en een van oorsprong Nederlandse moeder en bezit de Duitse nationaliteit. Zij heeft nimmer in het buitenland gewoond en gevoelt zich Nederlandse. Als verkoopster verdient zij het brood. Noodgedwongen was zij tijdens de bezettingsjaren lid van een Duitse instelling. Van haar Nederlandse gezindheid gaf zij echter blijk door een huis ter beschikking te stellen van de verzetsbeweging en koeriersdiensten te verrichten. Door het bestuur van de Stichting 1940—1945 is verzoekt haar naturalisatie bij voorrang te doen plaats hebben.

De in artikel 1, onder 11°, voorgedragen verzoekster, Karoline Amalie Schäfer, is te Frankfort aan de Main (Duitsland) geboren uit Duitse ouders. Sedert 1922 woont zij onafgebroken hier te lande; door voortdurende omgang met Nederlandse families — zij is gezelschapsdame van beroep — heeft zij zich de Nederlandse zeden en gewoonten eigen gemaakt. Tijdens de oorlogsjaren heeft zij zich dan ook als een oprechte vriendin van het Nederlandse volk gedragen. Zij heeft voldoende middelen van bestaan.

Elise Schwenke, voorgedragen in artikel 1, onder 12°, is te Bonn (Duitsland) geboren en bezit de Duitse nationaliteit. Zij kwam in 1913 naar Nederland en sindsdien heeft zij onafgebroken hier te lande gewoond. Als pensionhoudster kan zij in haar onderhoud voorzien. Tijdens de bezettingsjaren is zij lid geweest van een Duitse instelling, terwijl zij de voordelen, welke de bezetters aan Duitsers boden, niet heeft afgeslagen. Zij heeft dit gedaan in overleg met en op advies van de bij haar ondergedoken illegale werkers, waardoor zij van contróle verschoond bleef en haar beschermelingen van het nodige kon voorzien. Tevens heeft zij actief aan het verzet deelgenomen, o.a. verrichtte zij koeriersdiensten.

Jakob Bister, genoemd in artikel 2, onder 1°, is te Moers-Schwafheim (Duitsland) geboren uit Duitse ouders en bezit de Duitse nationaliteit. Toen hij 5 jaar oud was kwam hij naar Nederland; hij genoot er een Nederlandse opvoeding en opleiding en is thans werkzaam als bouwkundige. In het onderhoud van zich en zijn van oorsprong Nederlandse vrouw kan hij voorzien. In 1934 en tijdens de mobilisatie werd hij in het Nederlandse leger. Na zijn demobilisatie werd hij van 1940 tot 1942 door een gewestelijk arbeidsbureau op verschillende vliegvelden in Nederland geplaatst, waar hij werkzaam was ten behoeve van de Duitsers. Deze werkzaamheden kan hij geacht worden noodgedwongen te hebben verricht, aangezien hem als werkloze geen keus was. Na 1942 heeft hij niet meer voor de Duitsers gewerkt. Verzoeker kan geacht worden in geest en leven Nederlander te zijn.

De in artikel 2, onder 2°, genoemde staatloze verzoeker, genaamd Alfons Dautzenberg, is in Nederland geboren en getogen. Tijdens de bezettingsjaren heeft hij afwijzend gestaan tegenover de bezettende macht. Na de bevrijding diende hij als dienstplichtige in het Neder-

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

landse leger. Tengevolge van een hem in Indonesië overkomen ongeval verloor hij zijn rechterhand. Thans wordt hij opgeleid tot electrisch lasser.

Jan Louis Deplancke, genoemd in artikel 2, onder 3°, is te Putten geboren uit een Franse vader en een van oorsprong Nederlandse moeder. In het buitenland heeft hij nimmer gewoond. Hij genoot een Nederlandse opvoeding en opleiding en diende in het Nederlandse leger. Verzoeker onderscheidt zich in niets van een geboren Nederlander. Tijdens de bezettingsjaren heeft hij zich gedragen, zoals van een toekomstig Nederlander mocht worden verwacht. Als portier kan hij in het onderhoud van zich en zijn van oorsprong Nederlandse vrouw op voldoende wijze voorzien.

De in artikel 2, onder 4°, genoemde verzoeker, Jakob Mathias Draeken, is te Arcen en Velden geboren uit Duitse ouders. Opvoeding en onderwijs genoot hij hier te lande. Tijdens de bezetting heeft hij zich goed gedragen. Na de bevrijding nam hij als vrijwilliger dienst in het Nederlandse leger en diende o.a. in Indonesië. Als los arbeider in het landbouwbedrijf verdient hij het brood. Verzoeker gevoelt zich Nederlander.

De Deense verzoeker, Ferdinand Julius Gündlach, genoemd in artikel 2, onder 5°, is te Leerdam geboren. Van zijn geboorte tot 1924, van 1927 tot 1935 en voorts van 1940 tot heden is hij in Nederland woonachtig. Hij genoot hier te lande zijn opvoeding en huwde met een van oorsprong Nederlandse vrouw, die hem vijf kinderen schonk. Als chef-bankwerker voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin. Verzoeker vervulde zijn dienstplicht bij de Koninklijke Marine. Zijn vader werd in 1930 tot Nederlander genaturaliseerd. Requestrant, die in de veronderstelling leefde, dat hij hierdoor ook de Nederlandse nationaliteit had verkregen en zelfs in het bezit is geweest van een Nederlands paspoort, werd pas in 1947 gewaar, dat hij de Deense nationaliteit bezat.

Joannes Alphonsus Hendrickx, voorgedragen in artikel 2, onder 6°, is te Tilburg geboren en getogen. Zijn vader was Belg, zijn moeder van oorsprong Nederlandse. Verzoeker, die met een Nederlandse vrouw gehuwd is, werd in 1943 verplicht om in Duitsland te werken, doch hij dook onder toen hij enige maanden daarna met verlof thuis was. Na de bevrijding diende hij als vrijwilliger in Indonesië. Thans is hij als pompenist in een garage werkzaam. Hij heeft voldoende middelen van bestaan.

De Nederlandse onderdaan Carl Reinhard von Holtz, genoemd in artikel 2, onder 7°, is te Batavia geboren uit een van origine Duitse vader en een Nederlandse moeder. Toen Nederland voor Japan moest capituleren was verzoeker als landstormplichtige onder de wapenen; hij werd geïnterneerd en als krijgsgevangene naar Siam overgebracht. Ook zijn vrouw en kinderen werden geïnterneerd. Na de bevrijding vertrok hij met ziekteverlof naar Nederland, vanwaar hij in 1947 naar Indonesië terugkeerde. Hij heeft als bedrijfsleider bij een handelsonderneming genoegzame inkomsten.

Het wil de ondergetekende voorkomen, dat de in artikel 2 genoemde verzoekers, met het oog op de richtige nakoming hunner dienstverplichtingen, voor naturalisatie kosteloos, onderscheidenlijk tot verminderd bedrag in aanmerking mogen worden gebracht.

De in artikel 1, onder 3°, genoemde verzoeker heeft voor het intreden der meerderjarigheid van zijn in artikel 3 genoemde kinderen het verzoek om naturalisatie ingediend. Het is billijk deze kinderen alsnog bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Ten aanzien van allen geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,
WIJERS.

